

— amilalkohol mora potjecati od isoamilalkohola i kod 20° C mora imati specifičnu težinu od 0,811 (tol. 0,002).

— preporuča se upotreba centrifuge s dobošem promjera 52 cm, a brzina okretaja treba da je 1100 u min. Centrifugirati se ne smije više od 4 minute od trenutka kad se postigne spomenuta brzina.

U većini zemalja, koje su napredne u govedarstvu određuje se sadržina bjelančevine u mlijeku po Kjeldhalu. Međutim ova metoda je neprikladna za masovno ispitivanje, jer je za to potreban kompliciran pribor. Radi toga je predložena tzv. metoda vezivanja obojenih materijala, koja se upotrebljava u Holandiji. Ona minimalno odstupa od Kjeldhalove metode, vrlo je jeftina, sam postupak se može mehanizirati, a uzorci se mogu konzervirati i čuvati više sedmica u hladnjači.

Tržište i cijene

Do godine 1970 očekuje se povećanje potrošnje i proizvodnje mlijeka (predviđanja na agrarnom tržištu EZT-a)

Generalna direkcija poljoprivredne komisije EZT-a u jednom dokumentu iznijela je, što se predviđa na agrarnom tržištu do god. 1970. Njen izvještaj obuhvaća tradicije proizvodnje, potrošnje i opskrbe tržišta raznim agrarnim proizvodima, a među ostalim mlijekom, maslacem, sirom i uljem. Ispitivanja se odnose na zemlje EZT-a, a u zadnjem dijelu izvještaja obuhvaćena je Engleska, Danska i Norveška za slučaj da se proširi EZT.

Polazi se od god. 1958. To vrijedi i za cijene tj. predviđanje se osniva na stanju cijena god. 1958. Predmijeva se, da će se od god. 1958.—1970. povećati broj stanovnika za neko 14,7 mil. Komisija je za svoja istraživanja uzela slučaj slabijeg i povoljnijeg razvoja narodnog dohotka. U prvom slučaju uzevši u obzir porast stanovništva povećao bi se narodni dohodak za 4%, a u drugom slučaju (za slučaj povoljnijeg razvoja) za 4,9%. U Saveznoj Republici Njemačkoj predviđa se porast narodnog dohotka za 4%, odnosno 4,8%. Najveći porast narodnog dohotka očekuje se u Italiji za 4,4%, odnosno za 5,1%, a najmanji u Belgiji i Luxembourgju za 2%, odnosno za 3,1%.

Porast potrošnje, specijalno za maslac, iznosit će 15%, za sir 26%, jaja 39%, a za perad čak 98% do god. 1970., dok će se potrošnja konzumnog mlijeka i drugih vrsti masti slabo povećati.

Za pojedine zemlje predviđa se:

od ukupno 200 000 t maslaca, koji će se u god. 1970. više potrošiti nego god. 1958. otpada na:

Sav. Republiku Njemačku	90 000 t
Francusku	81 000 t
Holandiju	45 000 t

Potrošnja sira će se u istom razdoblju povećati za neko 400 000 t i od toga:

u Savez. Republici Njemačkoj	90 000 t
u Francuskoj za neko	150 000 t
u Italiji za neko	160 000 t

Porast potrošnje mlječnih proizvoda iznosit će: 40% u Holandiji i Italiji, a 20% u ostalim zemljama.

Porast potrošnje peradi iznosit će 0,8 mil. t, a od toga trebalo bi otpasti na Sav. Republiku Njemačku 0,4⁰/₁₀₀ mil. t.

Potrošnja jaja povećat će se za neko 0,9 mil. t, a od toga	
u Sav. Rep. Njemačkoj za neko	313 000 t
u Francuskoj za neko	268 000 t
u Italiji za neko	241 000 t
u Holandiji za neko	67 000 t

U pogledu proizvodnje mlijeka polazi se od toga, da se do god. 1970 neće mijenjati brojno stanje krava. I u tom slučaju povećat će se proizvodnja mlijeka u zemljama EZT od 58,2 mil. t na 69-71 mil. t. Ako brojno stanje krava poraste predviđa se povećanje proizvodnje za čak 20,5 mil. t. Od toga otpalo bi na

Sav. Rep. Njemačku	5,3 mil. t
Francusku	9,4 mil. t
Italiju	3,7 mil. t
Holandiju	1,4 mil. t

U izvještaju se zaključuje, da je neophodno potrebno održati konstantno brojno stanje krava, a to vrijedi osobito za Francusku.

Dalje se u izvještaju navode mjere, koje treba poduzeti, da se spriječi pojava viškova u proizvodnji mlijeka na EZT-u, koji se ne bi mogli na tržištu upotrijebiti:

- stabilizirati brojno stanje krava,
- ubrzati povećanje kupovne moći,
- sniziti cijene maslacu i siru,
- povećati sadržinu masti u konzumnom mlijeku

I ako EZT-u pristupe Engleska (koja je usko povezana sa zemljama Commonwealth-a osobito s Novom Zelandijom i Australijom), Danska i Norveška spomenuta komisija došla je do zaključka, da svakako treba izbjeći da se poveća brojno stanje krava, jer i uz znatno sniženje cijena nije moguće naći nova tržišta za proizvedeno mlijeko. Stabilizacija brojnog stanja krava na dosadašnjem nivo-u ili još bolje njegovo sniženje mogli bi se postići, ako se primjeni takova politika cijena, koja će favorizirati proizvodnju mesa na štetu proizvodnje mlijeka ili da se uvede kontrola proizvodnje, da se spriječi povećanje proizvodnje mlijeka.

Jasno je, da problem cijene mlijeka na zajedničkom tržištu nije tako lako riješiti kao ni odrediti razvoj zajedničkog nivo-a cijena kod žitarica. Interesantno je, da se u dokumentu EZT-a jasno ističe i ograničenje proizvodnje upravnim mjerama. Ovo sredstvo je očevidno zadnji izlaz ako se politici cijena ne nađe snošljivo rješenje.

Nadalje je komisija iznijela detaljno mogućnost, da se ispita sniženje proizvodnih troškova horizontalnom i vertikalnom integracijom sa ciljem, da se postigne sniženje proizvodnih troškova za mlječne proizvode i tako poveća potrošnja.